

מכסיקו: רוקפלר יוצא למילחמה

לאפריקה. מתוך 25 מדינות בעולם, המוגדרות כתת-מפותחות באורח קיצוני, 16 הן אפריקאיות. ההתקדמות העצומה שחלה בכמה מדינות אפריקאיות, בעיקר מדינות כמו ניגריה וניז'ר, העשירות בנפט ובאורניום, לא פקדה את שאר הארצות העניות בחומרייגלם. ארצות אפ"ק נהנות, אומנם, ממאזן-שלומים חיובי בשיעור של 150 מיליארד דולר. אבל המדינות המתפתחות שאינן מייצרות נפט, סובלות ממאזן שלילי של 50 מיליארדי דולר. מחצית המדינות האלה נמצאות באפריקה.

התוקפנות האחרונה שביצעה דרום-אפריקה נגד אנגולה מיקדה את תשומת-הלב העולמית באפריקה. דרום-אפריקה מחבלת באורח שיטתי במאמצי הפיתוח במוזמביק, אנגולה, זימבאבווה וזאמביה. היבשת כולה ממש רוחשת פעילות צבאית ומילחמתית, ובהתאם לכך עלות גם הוצאות הביטחון.

מדינות אפריקה השחורה מוציאות בשנים האחרונות 15 מיליארדי דולרים לשנה על רכישות נשק והוצאות צבאיות אחרות. קצב החימוש באפריקה עולה על זה של כל איזור בעולם מלבד, כמובן, המיזרח-התיכון. כל יצרני הנשק הגדולים מזכירים לאפריקה. נשק סובייטי, סיני, אמריקאי, צרפתי, בריטי, בלגי וגרמני מציף ממש את היבשת. הנשק הישראלי, לעומת זאת, מופנה בעיקר לאוייב הראשי של כל מדינות אפריקה, הרפובליקה הדרום-אפריקאית.

ארצות-הברית:

לגרש את רגן

מאיגוד השחקנים

צופי הטלוויזיה בכל העולם הודעו מהדרך שבה נהג נשיא ארצות-הברית, רונאלד רגן, כלפי פקחי-הטיסה, שהשביתו את נמלי-התעופה. תמונותיהם של מנהיגי הי שובתים הכבולים בידיהם, כפושעים פליליים לכל דבר, גרמו לגלי מחאות בכל אירופה, להפגנות הודעות באמריקה הלאטינית ולגל של סלידה מרגן וממישטרו.

מי שלא התרשם כלל היה כתב הצהרון ידיעות אחרות נוח בניו-יורק, אביעזר גולן. את הצעת השחקנים הליבי-רליים לגרש את רגן מאיגוד עובדי הקולנוע הכתיר גולן בכותרת לגלגנית. רגן, כתב גולן, מואשם ב"התנכלות" לפקחי-התעופה. כאילו היתה כבילתם באזיקים ומאסרם בפקודתו הישירה של הנשיא טיפול רגיל ולגיטימי כי סכסוך-עבודה.

הלשנה סיטונית. גולן גם מסייע בתגובות הי זועמות של שני שחקני קולנוע מהימין הקיצוני — בוב הופ, מנושאי הדגל של מילחמת וייט-נאם וקלינט איסטוד. מראשי הלוחמים למדינת "חוק וסדר", בנוסח ניאור פאשיסטי.

רגן התחיל את הקאריירה העסקנית שלו בהלשנה

שחקן-קולנוע רגן בשירותו של ג'ו מקארתי

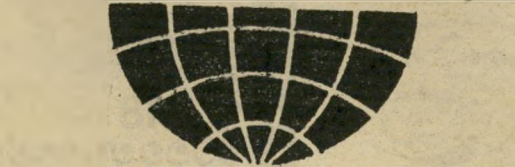
סיטונית על חברים שמאליים באיגוד שחקני הקולנוע, בשירותו של הסנאטור הידוע לשימחה, ג'ו מקארתי. ב-1981 קל למצוא לו ולשכמתו מליציוושר, לא רק בארצות-הברית, אלא גם בישראל.

העובדים בגרמניה. אבל ארצי היא הלוחה העיקרית של מיפעל הטקטורים הזה. את כל העלאת השכר הזו כיסה משלם המיסים בטנזאניה, אחת הארצות העניות בעולם. סיפור קטן זה, שנועד להסביר את יחסי-התלות בעולם של ימינו, מאפיין את מירקם היחסים שנוצר בין אפריקה לבין העולם התעשייתי.

אפריקה השחורה סובלת מהיעדר השקעות-הון, ידע

עולם קטן

טכני וכוח-אדם מיומן. מיליוני בני-אדם סובלים רעב, והעליה בשיעור ייצור המזון נופלת בהרבה מהקצב המהיר מאוד של הריבוי הטיבעי ביבשת. באפריקה חיים ארבעה מיליון פליטים, קורבנות של רעב, בצורת, התפשטות המידבר לתוך השטחים הירוקים ומילחמות אזרחים. מאז מלחמת העולם השנייה פרצו באפריקה 40 מלחמות; מתוך 125 שפקדו את העולם כולו, המחיר שולם לא רק בדם ובעיכוב הפיתוח הטכנולוגי, גם הסביבה, המים והיערות, החיוניים כליכך לאפריקה, נפגעו באורח ניכר ותרמו למצב הכללי החמור ביבשת השחורה.

חברה שיטתית. כלכלני האו"ם אינם מנבאים טובות

קצב ההתפתחות המדהים של מכסיקו מעורר חרדה עמוקה בקרב אלי-הון הגדולים בארצות-הברית. ביטאונם, וול סטריט ג'ורנל, מקדיש לאחרונה כתבות רבות לאיום המכסיקאי, ומדבר בגלוי על הסכנה הנשקפת לחברות העלילאומיות האמריקאיות, "מיפאן החדשה שמדרום לי-ארצות-הברית".

גם הגידול העצום בסחר בין ארצות-הברית למכסיקו לא הרגיע את דיויד רוקפלר ועמיתיו. המפעל המיטפתתי של רוקפלר, חברת הנפט אכססון, ביטלה לאחרונה הזמנה יומית של 175 אלף חביות נפט מכסיקאי כדי לפגוע בכלכלתה של ארץ זו. רוקפלר לא הסתפק בפעולה החד-צדדית של אכססון, הוא נטל חלק פעיל באירגון שרשרת של ביטולים שהגיעו ל-550 אלף חביות ביום — 40 אחוז מיצוא הנפט של מכסיקו!

האמתלה הרישמית היתה העלאה צנועה של 2 דולר

מיליארדר רוקפלר מכסיקו — יפאן חדשה

לחבית, הרבה פחות מהמחיר הריאלי, כדי לממן תוכניות פיתוח ותיעוש במכסיקו. בעקיפין תהיה ארצות-הברית נשכרת מהפיתוח במכסיקו, שעשוי לבלום, "הסתננות" מיליוני פועלים מקסיקאים לקליפורניה וטקסס.

מיטראן התערב. ההסדרים הצפויים למכסיקו מהי ביטולים הם בשיעור של כ-7 מיליארד דולר בשנה הבאה. הם יהיו פגיעה קשה במיישטרו של הנשיא לופאז פורטיליו, ועשויים לגרום להתערורות רגשות אנטי-אמריקאיים.

איבת רוקפלר ועמיתיו למכסיקו אינה נובעת אך ורק מקינאה וחשש מפני כוחה הכלכלי הגובר, מכסיקו תומכת בגלוי בקובה ומסייעת גם למישטר הסנדיניסטי בניקרא-גואה, רוקפלר ניסה להשיג גם על חברות הנפט הצרפתיות לבטל הזמנות במכסיקו. הוא הצליח רק בשלב הראשון. פנייה חריפה של הנשיא פורטיליו לנשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, הביאה להתערבותו המיידית של מיטראן בי-פרשה. תוכנית הביטולים נגנזה, ואף ביקור בהול של רוקפלר עצמו בפאריס לא הביא לשום תוצאות. לאחרונה הפעילו החברות העלילאומיות לחץ כבד על מכסיקו לפתח את המטבע הלאומי, הפסו. לפי שעה נכשלו מאמצים אלה, אבל מישקע המרירות הכבד נשאר בעינו.

אין ספק שמכסיקו, מעצמה איוורת עולה, יצואנית נפט ואוראניום גדולה ומדינה בעלת השפעה רבה בעולם השלישי, מהווה אתגר רציני למדיניות החוץ האמריקאית. מומחים אמריקאים לענייני אמריקה הלאטינית חוששים מעימות רציני בין שתי הארצות, שיביא לנסיגה נוספת במעמדה הבינלאומי של ארצות-הברית בעידן רגן.

אפריקה:

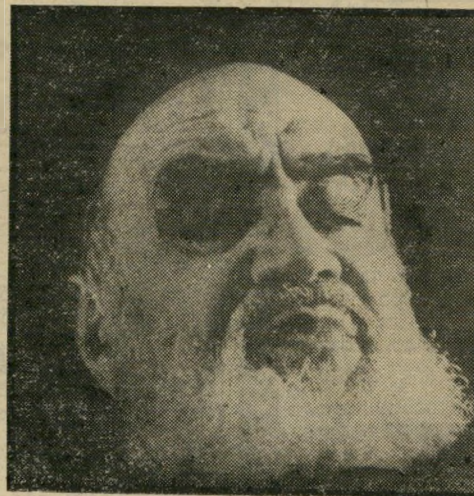
נשק במקום פיתוח

לפני כשנתיים הכריזו פועלי מיפעל ענק לייצור טרקטורים בגרמניה, שביתה כללית במחאה על תנאי שחר ירודים. השביתה הצליחה, והפועלים זכו בהעלאת שכר ניכרת — 20 אחוזים, פרשייה מקומית קטנה ונעדרת חשיבות זו עלתה לכותרות הראשיות של עיתוני העולם דווקא בשל תגובה מאפריקה! נשיא טנזאניה, יליוס ניררה, הצהיר בנאום בעצרת האו"ם בניו-יורק שרגשותיו כלפי הצלחת השובתים הם מעורבים, "כסוציאליסט" אמר ניררה, "הייתי צריך לשלוח מיברק ברכה לוועד-

תלייני

גן-העדן

משקיפים במערב עדיין מתקשים לעכל את עמ' דתה הבלתי מכובדת של מיפלות הטודה באיראן. תמיכת מיפלגה שמאלית, פרו-סובייטית, במישטרו

קנאי-דת חומייני בדרכי השאה

הרצחני של האיית-אללה רוח-אללה חומייני, בני-גוד לכל תנועות השמאל האחרות שנפלו קורבן לתלייניו, מהווה מעשה-בגידה היסטורי, שאין עליו כפרה. תמיכתה זו של הטודה הופכת אותה לשותפה לרציחתם של אנשים מגיל תשע, גיל "האחריות הפלילית" לנערות, ועד גיל 102 (!) כמו במיקרה של משורר כורדי נודע.

אחרי רצח הנשיא וראש-הממשלה האיראניים נשאל חומייני על ידי עיתונאי מערבי כיצד מוציאים אים באיראן עשרות אנשים לחורג, ללא מישפט של ממש. מדוע אימצה המהפכה האיראנית את שיטותיו של השאה השנוא?

חומייני הודה שיתכן שכמה אנשים הוצאו ב"טעות" לחורג, "אבל אין בכך אסון", הוסיף, "הקורבנות החפים-מפשע עולים יצר לגן-עזן". מעניין כיצד יתרצו אנשי טודה, הקוראים לעצ-מם מרכסיסטים-לניניסטים, טיעון מסוג זה.